

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 48/18
Luxemburg, 17 aprilie 2018

Hotărârea în cauza C-441/17
Comisia/Polonia (Pădurea Białowieża)

Operațiunile de gestionare forestieră privind situl Natura 2000 Puszca Białowieża efectuate de Polonia încalcă dreptul Uniunii

Punerea în aplicare a acestor operațiuni conduce într-adevăr la dispariția unei părți a acestui sit

În 2007, Comisia a aprobat, în conformitate cu Directiva habitate¹, desemnarea sitului Natura 2000 Puszca Białowieża, care cuprinde, printre altele, cele trei districte forestiere Białowieża, Browsk și Hajnówka, ca „situri de importanță comunitară” datorită prezenței unor habitate naturale și a unor habitate ale anumitor specii de animale și de păsări, a căror protecție este prioritară. Acest sit constituie de asemenea o „arie de protecție specială” a păsărilor, desemnată conform Directivei păsări². Situl Natura 2000 Puszca Białowieża este, în opinia Comisiei, una dintre pădurile cel mai bine conservate din Europa, caracterizându-se prin cantități mari de arbori bătrâni, în special arbori seculari, și de lemn mort.

Din cauza propagării constante a gândacului tipograf³, ministrul polonez al mediului a autorizat în 2016, pentru perioada cuprinsă între 2012 și 2021, triplarea practic a exploatării lemnului numai în districtul forestier Białowieża, precum și operațiuni de gestionare forestieră activă, precum tăieri sanitare, operațiuni de reîmpădurire și operațiuni de întinerire, în zone în care până atunci era exclusă orice intervenție. Apoi, în 2017, directorul general al Oficiului pădurilor a adoptat, pentru cele trei districte forestiere Białowieża, Browsk și Hajnówka, decizia nr. 51 „privind eliminarea arborilor colonizați de gândacul tipograf și îndepărtarea arborilor care constituie o amenințare pentru securitatea publică și pentru protecția împotriva incendiilor în toate clasele de vârstă a arboreturilor din districtele forestiere [...]”. Astfel, s-a realizat înlăturarea de arbori uscați și de arbori colonizați de gândacul tipograf în aceste trei districte forestiere într-o zonă de aproximativ 34 000 de hectare, situl Natura 2000 Puszca Białowieża întinzându-se pe 63 147 de hectare.

Apreciind că autoritățile poloneze au omis să se asigure că aceste operațiuni de gestionare forestieră nu ar aduce atingere integrității sitului Natura 2000 Puszca Białowieża, Comisia a introdus, la 20 iulie 2017, o acțiune în fața Curții de Justiție prin care se urmărește constatarea neîndeplinirii de către Polonia a obligațiilor care îi revin în temeiul Directivelor habitate și păsări⁴.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea constată că Polonia nu și-a îndeplinit obligațiile care decurg din aceste directive.

Aceasta amintește mai întâi că Directiva habitate impune statelor membre o serie de obligații și de proceduri specifice prin care se urmărește să se asigure menținerea sau, dacă este cazul,

¹ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO 1992, L 206, p. 7, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 109), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2013/17/UE a Consiliului din 13 mai 2013 (JO 2013, L 158, p. 193).

² Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatică (JO 2010, L 20, p. 7), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2013/17.

³ Este vorba despre o specie de insectă coleopteră dăunătoare, care colonizează în principal molizii.

⁴ De altfel, Comisia a solicitat Curții să dispună ca Republica Polonă, în așteptarea hotărârii Curții pe fond, să înceteze, cu excepția situației unei amenințări pentru securitatea publică, operațiunile de gestionare forestieră activă în anumite habitate și arboreturi forestiere, precum și înlăturarea molizilor seculari morți și tăierea de arbori în cadrul creșterii volumului de lemn exploatabil în cadrul sitului Puszca Białowieża. Comisia a completat această cerere solicitând dispunerea plății unei penalități cu titlu cominatoriu în cazul nerespectării ordinelor pronunțate. Prin Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Curtea a admis această cerere (a se vedea [CP nr. 122/17](#)).

readucerea la un stadiu corespunzător de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de importanță pentru Uniune, în vederea atingerii obiectivului mai general care constă în garantarea unui nivel ridicat de protecție a mediului în ceea ce privește siturile protejate în temeiul directivei. Astfel, autorizarea unui plan sau a unui proiect nu poate fi acordată decât cu condiția ca autoritățile competente să fi ajuns, la data adoptării deciziei de autorizare a realizării proiectului, la certitudinea că nu produce efecte prejudiciabile de durată asupra integrității sitului vizat. Or, în speță, Curtea constată că, nedispunând de toate datele pertinente pentru a evalua efectele operațiunilor de gestionare forestieră activă în cauză asupra integrității sitului Natura 2000 Puszcza Białowieska, autoritățile poloneze nu au efectuat, înainte de adoptarea deciziei din 2016 și a deciziei nr. 51, o evaluare corespunzătoare a acestor efecte și, astfel, și-au încălcat obligația care decurge din Directiva habitate. În această privință, Curtea subliniază că evaluarea efectelor realizată de autoritățile poloneze în 2015⁵ nu putea fi de natură să înlăture orice îndoială științifică în ceea ce privește efectele prejudiciabile ale deciziei din 2016 asupra sitului Natura 2000 Puszcza Białowieska.

Apoi, Curtea examinează dacă operațiunile de gestionare forestieră activă în cauză sunt susceptibile să aibă efecte prejudiciabile asupra habitatelor și asupra speciilor protejate în situl Natura 2000 Puszcza Białowieska și, așadar, să aducă atingere integrității sitului respectiv. Aceasta constată în această privință că deciziile contestate nu conțin restricții cu privire la vârsta arborilor sau la arboreturile vizate de respectivele operațiuni, în special în funcție de habitatul în care se află acestea. În plus, aceste decizii permit tăierea de arbori pentru motive de „securitate publică”, fără vreo precizare cu privire la condițiile concrete care justifică o tăiere pentru asemenea motive. În opinia Curții, argumentația dezvoltată de Polonia nu permite să se considere că operațiunile de gestionare forestieră activă în cauză pot fi justificate prin necesitatea de a opri răspândirea gândacului tipograf.

Pe de altă parte, Curtea constată că punerea în aplicare a operațiunilor de gestionare forestieră activă în cauză conduce la dispariția unei părți din situl Natura 2000 Puszcza Białowieska. Contrar susținerilor Poloniei, asemenea operațiuni nu pot așadar constitui măsuri care asigură conservarea acestui sit. Curtea subliniază în acest context că gândacul tipograf nu a fost identificat nicidecum prin planul de gestionare din 2015⁶ ca un pericol potențial pentru integritatea sitului Natura 2000 Puszcza Białowieska, ci, dimpotrivă, înlăturarea molizilor și a pinilor seculari colonizați de gândacul tipograf a fost identificată prin acest plan ca un astfel de pericol potențial.

În sfârșit, Curtea arată că decizia din 2016 și decizia nr. 51 sunt în mod inevitabil de natură să conducă la deteriorarea sau la distrugerea ariilor de reproducere și de odihnă ale anumitor coleoptere saproxilice protejate de Directiva habitate, ca specii de importanță pentru Uniune și care necesită o protecție strictă.

În ceea ce privește Directiva păsări, Curtea observă că aceasta impune statelor membre adoptarea măsurilor necesare pentru a stabili un sistem general de protecție pentru toate speciile de păsări care se găsesc în stare sălbatică. Această directivă interzice, printre altele, distrugerea sau producerea de daune în mod deliberat asupra cuiburilor sau ouălor speciilor vizate, eliminarea cuiburilor acestor specii, precum și perturbarea deliberată a acestor păsări (în special în perioada de reproducere sau de maturizare), dacă o astfel de perturbare este relevantă în contextul obiectivelor directivei. În această privință, Curtea arată că deciziile contestate, a căror punere în aplicare ar conduce în mod inevitabil la deteriorarea sau la distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă ale speciilor de păsări în cauză, nu conțin măsuri concrete și specifice de protecție care ar permite atât excluderea din domeniul lor de aplicare a perturbărilor intenționate aduse vieții și habitatului acestor păsări, cât și asigurarea respectării efective a interdicțiilor menționate.

Prin urmare, Curtea admite în întregime acțiunea introdusă de Comisie.

⁵ Este vorba despre o evaluare a efectelor asupra mediului a măsurilor preconizate realizată de Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (Direcția regională a Oficiului pădurilor din Białystok, Polonia) în cursul anului 2015.

⁶ La 6 noiembrie 2015, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku (directorul regional pentru protecția mediului din Białystok, Polonia) a adoptat Plan zadań ochronnych (planul de gestionare), care stabilește obiectivele de conservare și prevede măsurile de conservare privind situl Natura 2000 Puszcza Białowieska pentru teritoriul celor trei districtele forestiere Białowieża, Browsk și Hajnówka.

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106